

SODOBNE UČNE OBLIKE

Katere vse sodobne učne oblike pri pouku športne vzgoje poznamo?

Vadba po postajah, obhodna vadba, vadba z dopolnilnimi nalogami, vadba z dodatnimi nalogami, štafetne igre, vadba s kartoni, poligon, vadba v parih, individualna vadba

Opiši značilnosti štafetnih iger!

So zelo priljubljene, ponujajo veliko vsebinsko raznolikost, skupine naj bodo čim bolj homogenem število skupin je odvisno od števila učencev in zahtevnosti nalog (od 4-5 učencev), naloge naj ne bodo prezahtevne, saj so učenci osredotočeni na tekmovanje, namenjene so utrjevanju spretnosti in izboljšanju gibalnih sposobnosti, pomembno je tekmovanje (velika čustvena angažiranost, enaki pogoji za vse), stopnjevanje intenzivnosti vadbe in zahtevnosti nalog (daljša razdalja, dodajanje nalog in pripomočkov, spreminjanje načina gibanja), možnosti izvedbe v različnih formacijah, izvajamo lahko posamezno, kot celotna skupina ali v parih, pomembno spoštovanje pravil in natančno opazovanje pravilne izvedbe nalog in zaključka

Komu je namenjena vadba z dodatnimi nalogami in komu vadba z dopolnilnimi nalogami?

Vadba z dodatnimi nalogami je namenjena učencem, ki osnovne naloge dobro obvladajo in ki imajo boljše sposobnosti in znanje in lahko tako usvojijo novo znanje, naloge so zahtevnejše. Vadba z dopolnilnimi nalogami je namenjena učencem, ki imajo težave in tako vadijo dopolnilne naloge na dopolnilni postaji. Dopolnilne naloge so enostavnejše in učence posredno pripravijo za izvajanje osnovne naloge.

Kakšna je razlika med obhodno vadbo in vadbo po postajah?

Razlikuje se namen vadbe- vadbo po postajah uporabljamo predvsem za ponavljanje in utrjevanje, obhodna vadba pa je namenjena izboljšanju sposobnosti in utrjevanju spretnosti. Pri obhodni vadbi je več postaj, kot pri vadbi po postajah. Pri obhodni vadbi je v skupini manj učencev. Pri vadbi po postajah lahko imamo na postajah enake ali različne naloge pri obhodni

vadbi pa imamo več nalog, ki potekajo v smiselnem zaporedju, tako, da omogočajo obremenitve različnih mišičnih skupin, spreminjanje intenzivnosti, razvijanje sposobnosti in utrjevanje spretnosti. Nadzor nad izvajanjem je lažji pri vadbi po postajah, saj mora učitelj pri obhodni vadbi paziti na menjavanje postaj, nadzoru nad vadbo in opazovanje učencev glede na obremenitve.

Kdaj uporabimo obliko dela v parih?

Obliko dela v parih uporabimo pri nalogah, ki jih učenci ne morejo samostojno izvajati (ples, podajanje in lovljenje..), in pri nalogah, kjer je potrebna pomoč pri varovanju (akrobatika) ali pomoč manj uspešnim

MOTORIČNO UČENJE

Kaj označuje izraz motorično učenje?

Gre za proces:

- pridobivanja
- izpopolnjevanja
- stabiliziranja.

*gibalnih spretnosti, ki se kaže v relativno trajnih spremembah.

*Učenje omogoča oblikovanje gibalnih programov, ki predstavljajo temelj za izvajanje gibalnih spretnosti.

Kaj so gibalne spretnosti in naštej nekaj značilnosti le-teh.

- so motorične spretnosti
- so produkt več elementov gibanja: moči, hitrosti, natančnosti...
- vsi elementi morajo biti uporabljeni hkrati, v pravi kombinaciji

- Najpomembnejše značilnosti GS:

- * avtomatizirana izvedba
- * prilagodljivost, sposobnost modifikacije
- * natančnost, hitrost gibanja
- * skladnost, mehkoba gibanja
- * ekonomičnost gibanja

Kakšno učenje je potrebno za skladno izvedbo gibalnih spretnosti in kako poteka?

- Poteka postopno

* od nenatančne, nespretne, , počasne izvedbe

* preko izvedbe osnovne strukture gibanja.

Kako bi opredelili pojem avtomatizacija gibanja?

- izvedba, ki je časovno, prostorsko in z vidika intenzivnosti identična pri vseh ponovitvah.

Kje so shranjene informacije o izvedbi gibanja/gibalnem programu?

V gibalnem spominu.

Kateri dve vrsti spomina imamo in o enem povej nekaj značilnosti.

- Kratkotrajni:

* za opravljanje trenutnih dejavnosti, »delovni spomin«.

*začasne povezave med živčnimi celicami, ki se zbršejo.

-Dolgotrajni:

* veliko število ponovitev iste naloge – začasne povezave preidejo v trajne → učenje gibanja.

* trajni zapis osvojenega znanja.

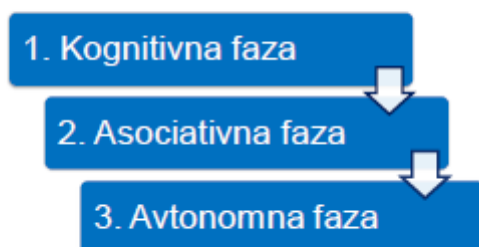
* povezave ostanejo tudi ko dejavnost preneha.

* potrebnih tudi nekaj tisoč ponovitev gibanja.

Opiši tristopenjski Fitts-Posner-jev model (model motroričnega učenja) in eno stopnjo opiši.

Model motroričnega učenja

- Tristopenjski Fitts - Posner-jev model

□□ Kognitivna faza

- oseba skuša ugotoviti, kaj je potrebno narediti.

- Traja od prvega spoznanja gibanja do grobo koordinirane izvedbe v posebno ugodnih okoliščinah.

- Nizka raven izvedbe, visoke kognitivne zahteve.

- Pomembno je verbalno posredovanje informacij.
- Napredek poteka na osnovi:
 - *zavestne interpretacije zaznav iz okolja
 - *načrtovanja načina izvedbe gibanja
 - * prepoznavanja in izbiranja alternativnih načinov izvedbe gibanja

2. Asociativna faza

- Obvladanje gibanja v podrobnostih, fino koordinirano gibanje.
- v zahtevnejših okoliščinah se pojavijo težave.
- vadeči občasno izvaja samostojne akcije znotraj gibalne naloge in spoznava rezultate teh akcij.
- izvajanje gibanja se primerja z modelom , ki se je oblikoval v prvi fazi učenja.
- rešitve, ki najbolj zadovoljijo model , se povežejo v novo sestavljeno strukturo.

3 . Avtonomna faza

- GS je samostojna/avtonomna
- Na videz se niz gibov izvaja sam po sebi, brez posebne pozornosti.
- stabilen motorični program omogoča:
 - * hitro, zanesljivo, racionalno in lahkotno izvedbo gibanja
 - * fino koordiniranost gibanja v različnih okoliščinah
- Motorični program je oblikovan, z vadbo se še izpolnjuje
- Verbalno posredovanje je minimalno oz. ni potrebno.

Kakšne možnosti učenja imamo?

Praktična vadba, mentalna vadba, kombinacije.

Kako ravna učitelj v kognitivni fazi učenja?

- Zagotoviti primerne pogoje za nemoten potek učenja
- Uporabljati razvojni stopnji vadečih prilagojene pripomočke
- Zagotoviti aktivno sodelovanje vadečih, motiviranost, interes
- Spodbujati vse vadeče
- Dopuščati in spodbujati individualne rešitve pri izvedbi naloge
- Ustrezne metode učenja

- Korektna demonstracija
- Jasna, razumljiva, kratka razlaga
- Nazorne in objektivne povratne informacije, uporaba IKT
- Vadeči morajo biti spočiti, ogreti in osredotočeni za vsak poskus
- Primerna intenzivnost vadbe, odmori
- Tekmovanja niso smiselna

Katere vrste transferja poznamo?

- Bilateralni
- Horizontalni
- Vertikalni

Kakšen vpliv lahko ima transfer?

- Pozitivni
- Negativni
- Nevtralni

Kaj je značilno za nevtralni transfer?

- Pojavi se, ko izkušnje že osvojenih gibanj ne vplivajo na izvedbo gibanja v novem kontekstu ali pri učenju novega gibanja
- Npr. znanje plavanja ne vpliva na učenje vožnje avtomobila

INFORMACIJSKO- KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA

Kaj vse omogoča učitelju uporaba IKT?

- Učitelj lahko poišče ustrezne informacije iz različnih virov za potrebe načrtovanja pouka,
- pripravi lahko različne ponazoritve različnih gibanj v različnih okoliščinah,
- poda ojačeno povratno info. učencu pri vzpostavitvi optimalnih vzorcev gibanja,
- prikaže organizacijo dela in individualne naloge posameznega učenca,
- ovrednoti svoje delo in učinke poučevanja,
- predstavi organizacijo športnega življenja na šoli,
- komunicira s starši in z drugimi učitelji.

Katere so pomanjkljivosti uporabe IKT pri ŠVZ?

- preveč statično delo, teoretična predavanja, namesto vadbe,
- premajhna intenzivnost vadbe (npr. vsi učenci skupaj gledajo analizo vseh učencev),
- težave v delovanju tehnologije (preveri pred uporabo),
- IKT je potrebno uporabljati samo takrat, ko je smiselno, potrebno, saj ni namenjeno zabavi!

Napiši primer uporabe IKT:

Spremljanje in analiza telesne zmogljivosti- predstavitev nalog: navodila za izvedbo, video posnetek izvedbe.

MEDPREDMETNE POVEZAVE ŠPORTNE VZGOJE

Naštej 3 prednosti in 3 pomanjkljivosti medpredmetnih povezav:

PREDNOSTI:

- Preseganje mej posameznih predmetnih področij.
- Pridobivanje uporabnega znanja in spretnosti, ki so blizu vsakodnevnomu življenju.
- Učenci dobijo predstavo, kako se znanje iz različnih področij prepleta med seboj in smiselno uporablja v življenjskih situacijah.
- Večja motiviranost.
- Razredna klima je sproščena, delovna, ustvarjalna med učenci prevladuje kooperativnost in medsebojno spoštovanje.
- Iskanje novih, še ne uporabljenih povezav med predmeti.
- Posredovanje učne snovi na nov način, ob ohranjanju integritete vsakega predmeta.

POMANJKLJIVOSTI:

- Nekatere vsebine iz posameznih predmetov se lahko prezrejo.
- Enovitost in logično zaporedje učne snovi se lahko izgubi.
- Eno področje lahko preveč prekrije drugo.
- Nekateri učitelji ne najdejo pravih povezav ŠVZ z drugimi predmeti.
- Šolsko okolje ne zagotavlja vseh zmožnosti za medpredmetne povezave dodatno izobraževanje.

- Nejasno zastavljeni cilji, nenatančna priprava učitelja, površna izvedba.

Kako uprabljamo mp in kaj omogočajo?

- MP omogočajo povezovanje ciljev in vsebin različnih predmetnih področij.
- Upošteva integriteto in posebnost vsakega predmeta.
- Horizontalno in vertikalno povezanost.
- Uporabljamo jo na vseh stopnjah učnega procesa in se povezuje z vsemu predmeti.

Opiši športno vzgojo v medpredmetnih povezavah.

- Posodobljen UN za ŠVZ navaja izhodišča in primere MP.
- Celovito spodbujanje in razvijanje motoričnih, telesnih, kognitivnih in čustveno socializacijskih potencialov.
- Pozitivni vplivi na kakovost učenja pri ŠVZ in drugih predmetih, še posebej pri učencih s povprečnimi ali podpovprečnimi učnimi sposobnostmi.
- PRIMER: šola v naravi

Navedi tri primere povezovanja matematike in športne vzgoje v prvem razredu!

Navedi tri primere povezovanja ŠVZ in naravoslovja v prvem razredu!

Navedi tri primere povezovanja švz in glasbe v prvem razredu!

Navedi tri primere povezovanja švz in družboslovja v prvem razredu!

PORTFOLIO

Kaj so cilji, namen portfolia:

- Spremljanje razvoja in dosežkov učenca v nekem obdobju:
- Predstavitev zmožnosti in prizadevnosti posameznika na določenem področju
- Povečanje motivacije (npr. do športne dejavnosti, za učenje)
- Razvijanje samozavesti, samopodobe učencev
- Spodbujanje ustvarjalnosti, življenjskosti in sprotnosti dela
- Spodbujanje samostojnega učenja
- Osnova za razgovore med učencem in učiteljem

Kaj se vlaga v športni portfolio?

- Dokumenti in zapisi, s katerimi učenci prikažejo svoj razvoj:
- Dosežki pri spremljanju sposobnosti, telesne pripravljenosti (začetne, vmesne, končne meritve)
- Merila, ki so temelj za presojo o doseganju ciljev
- Zapisi o doseženem znanju, ocene
- Fotografije iz športnih dejavnosti
- Pridobljene diplome, priznanja, potrdila
- Udeležba na tečajih (npr. smučanje...)
- Potrdilo o znanju plavanja (npr. bronasti delfinček...)
- Aktivna udeležba na športnih prireditvah (npr. tekaški "maraton")
- Sodelovanje v športnih programih Zlati sonček, Krpan, Ciciban planinec...
- Obiskovanje raznih športnih dejavnosti (npr. plesnih šol...)
- Dosežki na športnih tekmovanjih

Kaj zagotavljajo povratne informacije portfolia?

- Gradivo v portfoliu predstavlja učencu povratno informacijo o lastnem razvoju in napredku
- Predstavlja spodbudo in kritičen razmislek o lastnem razvoju
- Na osnovi vsega učenec ugotavlja, kaj je dosegel in kaj lahko še stori
- Učencu omogoči načrtovanje svojega napredka, torej kako bo dosegel cilje, ki jih še ni
- Spodbujanje notranje motivacije učencev
- Spoznanje, da pot do uspeha ni lahka, vendar se je treba potruditi; dosegli ga bodo z vztrajnostjo, zaupanjem vase in pripravljenostjo za sodelovanje

Kaj se lahko ocenjuje pri portfoliu?

- Kakovost učenčevega napredka – na osnovi dokumentiranih gradiv
- Organizacija portfolia, ustvarjalnost...
- Posameznikov razvoj v določenem obdobju

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA PRI ŠVZ

Katera so splošna načela pri ocenjevanju športne vzgoje?

Ocena naj zagotavlja **spodbudo, motivacijo in veselje do športa**, ne pa odpor. Učenca naj pritegne ne pa odvrča od športa. Ocenjujemo predvsem učenčevo gibalno (športno) znanje ob upoštevanju individualnih sprememb v telesnem in gibalnem razvoju. Osnova za ocenjevanje so **standardi znanja**, to je **raven znanja**, ki bi ga naj dosegla večina učencev v določenem starostnem obdobju. **Kriteriji ocenjevanja naj bodo** na začetku šolskega leta jasno predstavljeni vsem učencem.

Našej najpomembnejše naloge ocenjevanja športne vzgoje.

- ugotoviti **stopnjo doseženega znanja** v odnosu na postavljene kriterije ter v odnosu na predhodno raven znanja;
- **prepoznati močne in šibke strani** učenca, potrditi **uspešno in korektno izvedbo** naloge
- izpostaviti **potrebo po dodatnem izpopolnjevanju** znanja, ugotoviti **napredek** učencev
- zagotoviti **osnovo za načrtovanje** učnega procesa in **motivirati** učence
- zagotoviti **povratne informacije** o napredku in doseženem znanju: učencem, učiteljem, drugim zainteresiranim – staršem, drugim učiteljem, ravnateljem, šolski oblasti
- usmerjanje in selekcioniranje; **razvrščanje** (npr. diferenciacija, vpis v nadaljnje šolanje)

Katere so glavne metode ocenjevanja športne vzgoje in kdaj vse lahko poteka preverjanje znanja pri športni vzgoji?

Metode ocenjevanja športne vzgoje:

- **opazovanje** izvedbe naloge (neposredno opazovanje, ogled video posnetkov in fotografij)
- **samoocenjevanje**, ocenjevanje drugih učencev
- skupinsko razpravljanje, odgovarjanje na vprašanja, pojasnjevanje, opisovanje

Preverjanje znanja lahko poteka pred, med in ob koncu obravnave novih vsebin (Pravilnik...)

- **pred** – ugotavljanje predznanja
- **med** – ugotavljanje razumevanja vsebin in vzrokov morebitnega slabšega razumevanja
- **ob koncu** – ugotavljanje, kako učenec razume celoto obravnavanih vsebin
- zapisi med preverjanjem se ne smejo pretvoriti v ocene

Opiši praktično in teoretično ocenjevanje znanja.

Ocenjevanje praktičnega znanja (75-80 %)

- **razvojni** vidik ocenjevanja - kriterij je predhodno znanje vsakega posameznika - individualno zastavljen; ocenjuje se **osebni napredek** vsakega učenca v skladu z njegovimi zmožnostmi
- **absolutni** vidik ocenjevanja - kriterij je enak za vse učence, ne glede na njihove zmožnosti in (pred)znanje; ocenjuje se **doseženo znanje**; z izbiro nalog obstaja možnost individualnega prilagajanja

Ocenjevanje teoretičnega znanja (20 do 25 % skupne ocene):

- **skupinsko** delo - izdelava plakata, portfolio, projektno delo, razprave, spremljanje sposobnosti...
- **individualno** delo - načrtovanje individualnega programa vadbe - pomoč učitelja

Kaj je opisno ocenjevanje športne vzgoje in katere so njene prednosti in pomanjkljivosti?

Je z besedami izražen napredek učenca glede na doseganje v učnem načrtu opredeljenih ciljev oziroma standardov znanja. Temelji na analizi in je sinteza celoletnega analitičnega spremljanja otrokovega razvoja in prizadevanja v skladu s kriteriji. Učitelj oblikuje oceno samostojno, po lastni presoji.

Kako poteka ocenjevanje praktičnega znanja?

- Izbrati naloge, ki jih bodo učenci izvajali
- Postaviti potrebna orodja in pripomočke (tisti, ki že obvladajo, jim postavimo dodatne ovire)
- Opisati in demonstrirati naloge
- Določiti vrstni red učencev
- Poskusna izvedba naloge (omogočimo, da nalogo najprej preizkusijo)
- Npr. dve izvedbi naloge za oceno (ocenimo najboljšo izvedbo)
- Učitelj ocenjuje in po potrebi pomaga pri izvedbi nalog

Naštej primere opisnega ocenjevanja švz

- ☐ SPROTNI KOMNETARJI (uporabljajo se pri vsaki uri športne vzgoje, namenjeni so spodbujanju učencev; takojšnja povratna informacija o izvedbi naloge, podana v razumljivem, strokovno neoporečnem jeziku)
- ☐ SPROTNI ZAPISI (naredimo jih neposredno po ocenjevanju in preverjanju, med uro v kontrolni seznam vnesemo ustrezne zaznamke, po končani uri pa jih pretvorimo v zapise)- učitelj si lahko takšne zapise pripravi vnaprej in pri učencu označi določen nivo znanja
- ☐ KONČNI ZAPISI (*različni primeri učencev)

Primeri

1. Razred

- Sproščeno izvaja naravne oblike gibanja. Svoje telo obvladuje v različnih položajih. Obvlada osnovne elemente atletike, gimnastike in gibanj z žogo. Spretno ravna z različnimi športnimi pripomočki. Pozna osnovne položaje telesa, rok in nog. Po programu plavalnega opismenjevanja je osvojila zlatega morskega konjička. Zna zaplesati načrtovane otroške plesne. Pozna in upošteva preprosta pravila elementarnih iger.

2. razred

- Pozna različne športne pripomočke in z njimi spretno ravna. Spretno in zanesljivo izvaja naravne oblike gibanja v različnih pogojih. Sproščeno in ustrezno zapleše otroške plesne. Spretno podaja, lovi, vodi žogo ter z njo zadeva različne cilje. Razume in upošteva preprosta pravila elementarnih iger. Z igro in naravnimi oblikami gibanja se je naučila osnovnih elementov atletike in gimnastike. Pozna primerna športna oblačila in obutev.

*primerov je še več, vendar so si podobni

Številčno ocenjevanje švz

Kako določamo kriterije ocenjevanja?

- Izhajajo iz ciljev in standardov znanja
- Najprej opredelimo področja spremljanja posamezne značilnosti teh področij
- Kriterije dopolnjujejo opisniki, ki predstavljajo konkretne opise za vsak kriterij, za vsako ceno
- Ocenjevanje je kljub vsemu še vedno zelo subjektivno, odvisno od ocenjevalca, njegovega znanja, usposobljenosti in motivacije.

Na katerih področjih spremljamo znanje?

- Tehnika (izvedba gibalnih sposobnosti); gibanje z žogo, vodenje...
- Taktika (kako se znajde v situaciji, ustrezno ravnanje)
- Povezovanje tehničnih in taktičnih elementov v igri
- Teoretično znanje

Kakšna je razlika pri ocenjevanju med analitičnem in sintetičnem pristopu?

Pri analitičnem pristopu imajo posamezni kriteriji dodano določeno utež (razvrščeni so glede na pomembnost).

Ocenjevanje atletike v drugem triletju

Primer: skok v daljino z zaletom

Analični pristop: posamezni kriteriji imajo dodano določeno utež

Odriv je z eno nogo (odrivno)	Doskok je na obe nogi	Zadnji trije koraki so s poudarjenim ritmom	Zalet je hiter in odločen	Zalet je pravilno izmerjen	Pred doskokom zadrži noge v prednoženju	Skupno število točk
***	**	**	*	*	*	10
+	-	+	+	-	+	7

ocena	vsota uteži (skupno število točk)
1	< 3
2	3-4
3	5-6
4	7-8
5	9-10

Sintetični pristop pa predstavlja nadgradnjo analitičnega modela. Pri njem so opisniki postavljeni sintetično in opisujejo lastnosti kriterijev za posamezno oceno. V bistvu gre za sintezo uteži za postavljen kriterij.

Sintetični pristop: predstavlja nadgradnjo analitičnega modela

- opisniki so postavljeni sintetično in opisujejo lastnosti kriterijev za posamezno oceno. V bistvu gre za sintezo uteži za postavljen kriterij.

oc.	opisniki
5	Učenec se po pravilno izmerjenem zaletu, ki je izveden z ustrezno hitrostjo in ritmom, odrine z eno nogo, po odzivu zadrži obe nogi v prednoženju in sonožno doskoči.
4	Učenec se po pravilno izmerjenem zaletu, ki je izveden z ustrezno hitrostjo in ritmom, odrine z eno nogo in sonožno doskoči, toda pred doskokom ne zadrži nog v prednoženju.
3	Učenec se po zaletu, ki je izveden z nekoliko nižjo hitrostjo in brez poudarjenega ritma zadnjih treh korakov, vendar pravilno izmerjen, odrine z eno nogo in sonožno doskoči, toda pred doskokom ne zadrži nog v prednoženju.
2	Učenec se po zaletu, ki je izveden z nekoliko nižjo hitrostjo in brez poudarjenega ritma zadnjih treh korakov, vendar pravilno izmerjen, neodločno odrine z eno nogo, toda pred doskokom ne pritegne nog k zgornjemu delu telesa in ne doskoči sonožno.
1	Učenec ne zna izvesti naloge.

Kakšen program uresničuje šola v naravi?

Šola v naravi uresničuje predvsem program, katerega cilji so vezani na dejavnosti in vsebine iz več učnih načrtov, ki so vezani na **drugačno izvedbo** (terensko delo, projektne naloge športne dejavnosti), **medpredmetno povezovanje** in prepletanje znanja različnih predmetnih področij in **vpetost v naravni in družbeni prostor** (povezava z okoljem, v katerem šola v naravi poteka).

Naštetj 4 načela programa šole v naravi?

- Načelo enakih možnosti in prostovoljnosti, to je pomagati učencem, katerih starši ne morejo zagotoviti sredstev za vključevanje otroka v program,
- Zagotoviti ustrezen program za učence, ki se ne vključijo v šolo v naravi,
- Posebnosti posameznih otrok (npr. zdravstveno stanje)

Napiši cilje športne šole v naravi.

- Seznanitev učencev z različnimi športi, s katerimi se lahko ukvarjamo v naravi v prostem času;
- Učenje športnih dejavnosti, ki jih ne moremo izpeljati pri rednem pouku ŠVZ;
- Razumevanje športnih dejavnosti v širšem družbenem kontekstu (odgovorno ravnanje do naravnega in družbenega okolja)
- Razumevanje športa v osebni kontekstu (prilagajanje zmoglostim, stanju, motivaciji posameznika, lastna varnost in zdravje)

Naštetj 5 razvojnih nalog šole v naravi.

- Povečuje trajnost in kakovost znanja.
- Spodbuja sposobnost za opazovanje naravnega in družbenega okolja ter samostojno in odgovorno ravnanje do naravnega in družbenega okolja.
- Spodbuja socialne in komunikacijske spretnosti in veščine ter razvijanje demokratične komunikacijske kulture.

- Spodbuja sposobnost za spoštovanje sebe in drugih oseb ter vzpostavljanje medosebnih in družbenih odnosov.
- Razvija sposobnost ustvarjalnega in kritičnega mišljenja in presojanja, učenca usposablja za soočanje z življenjskimi problemi in za samozavestno odpravljanje/reševanje le-teh.
- Spodbuja pozitiven odnos do zdravega življenjskega sloga in odgovornost za lastno varnost in zdravje.
- Spodbuja skladen telesni in duševni razvoj otroka.
- Zagotovi plavalno in smučarsko pismenost otroka.
- Razvija odgovoren odnos do okolja.
- Spodbuja vseživljenjsko učenje.

Kakšna mora biti šola v naravi?

Šola v naravi je celosten vzgojno-izobraževalni proces. ŠVN mora biti vsebinsko bogata: **izobraževalna** (pridobivanje novih informacij) in **vzgojna** (razvijanje odnosa), **gibalno** in **fiziološko učinkovita** (dovolj športnih aktivnosti), **doživljajsko bogata** (čim več doživetij), **ustvarjalna**, predvsem pa **prijetna** in **zabavna** (da se je bodo z veseljem spominjali).

Iz katerih delov je sestavljena šola v naravi in opiši en del.

- **Temeljne vsebine izbrane šole v naravi:**
 - o Te vsebine obarvajo šolo v naravi.
 - o Zimska, poletna, planinska, naravoslovna, taborniška, športna, raziskovalna...
 - o Športne dejavnosti se povezujejo z naravoslovnimi; v družboslovne in umetniške se vključujejo športne dejavnosti.
 - o Obseg dela je odvisen od ciljev in vsebin konkretne šole v naravi.
- **Sprostitutvene dejavnosti** (dopolnjujejo temeljni program in cilje):
 - o Odmore med pedagoškimi urami, ki so namenjeni krajšim sprostitutvam in/ali počitku.
 - o Usmerjen prosti čas, ki ga otroci preživijo po lastni izbiri. V tem času prisotni učitelj animira, usmerja in spodbuja k aktivnosti, pobudo prepušča učencem.
 - o Učenci imajo bistveno večjo vlogo.
- **Ostale dejavnosti:**
 - o Tudi teh dejavnosti ne smemo zanemariti, ne smemo pa jih dati prevelikega pomena.
 - o Vsakodnevna opravila: vzdrževanje osebne higiene, prehranjevanje, pospravljanje postelj in sob, urejanje osebne opreme, priprava in pospravljanje jedilnice.

- o Dnevni počitek je prilagojen starosti udeležencev.
- o Spanje.

Katere so vsebine šole v naravi?

- Plavanje,
- smučanje (alpsko smučanje, deskanje, tek na smučeh, sankanje, igre na snegu, zimski pohod),
- gorniška šola (plezanje, pohodništvo) in
- športni teden (orientacija, kolesarjenje, veslanje, jadranje, lokostrelstvo...).

Kako zgleda življenje in delo v šoli v naravi?

- Vzgojno-izobraževalni proces.
- Oglasna deska:
 - o hišni red,
 - o dnevni red in program,
 - o seznamu učencev po skupinah,
 - o športna obvestila, rezultati,
 - o posebna obvestila, pohvale, graje,
 - o dežurna služba.
- Dežurna skupina:
 - o Opis del in nalog: glavni dežurni, dežurni v jedilnici...
 - o Pospravljajo mize, preverjajo, če so zložene smuči.
- Stenski časopis:
 - o Prispevki, zanimivosti, novice...
- Odbor za posebne naloge.

Kdo je v kadrovski zasedbi šole v naravi?

Glavni organizator določi kadre:

- Pedagoški vodja in usklajevalec programov (odgovoren za izvedbo pedagoškega procesa),
- učitelj(razredni, predmetni), ki vodi pouk (vodijo športne dejavnosti, predavanja, izvajajo vsebine),

- vodja kulturnega programa (tudi kulturni program je potrebno dobro načrtovati in izvesti),
- organizator družabnih in zabavnih dejavnosti,
- učitelji športnih zvrsti,
- razredniki,
- zdravstveno osebje (če ni v bližini zdravstvenega doma).

Katere so pomanjkljivosti v organizaciji šole v naravi?

- Šola v naravi nadomešča obvezni plavalni tečaj:
 - o Problem učencev, ki ne gredo v ŠVN.
 - o V petih dneh premalo časa za 20 urni tečaj.
- ŠVN se ne udeležijo vsi učenci.
- Strokovni kader:
 - o Šole nimajo vedno dovolj svojega strokovnega kadra.
- Zunanji ponudniki niso vedno dovolj kakovostni.
 - o V primeru izbire zunanjega ponudnika naj bo šola čim bolj aktivna.

OTROCI S POSEBNIMI POTREBAMI PRI ŠPORTNI VZGOJI

Kdo so otroci s posebnimi potrebami in kaj vse potrebujejo?

Otroci s posebnimi potrebami so tisti, ki kažejo primanjkljaj na posameznem področju, in so vse pogosteje vključeni v redne šole. Ti učenci potrebujejo:

- Prilagojeno izvajanje rednih programov ali prilagojene programe
- Poseben pristop, obravnavo, posebej usposobljenega pedagoga
- Pedagoške, terapevtske in tehnične prilagoditve

Kaj vpliva na gibalno vedenje in kako se odraža?

Posebne potrebe pomembno vplivajo na gibalno vedenje, kar se odraža kot:

- neurejeno gibalno vedenje

- slabša motorična storilnost

Kaj vse spada pod neurejeno gibalno vedenje in opiši težave predstavljalivosti.

1. Motnje zaznavanja
2. Težave z orientacijo
3. Težave predstavljalivosti(učenci potrebujejo gibalno izkušnjo, nekaterim pomagajo tudi vidne izkušnje, nikakor pa ne slušne. Ne razumejo navodil. Vzgojno- izobraževalni proces gre od gibalnega k vidnemu.

Naštej kategorije otrok s posebnimi potrebami in na kratko opiši kaj je značilno za dolgotrajno bolne otroke.

- Otroci s primanjkljaji na posameznem področju učenja
- Otroci z motnjami v duševnem razvoju
- Dolgotrajno bolni otroci
- Otroci z motnjami osebnosti in vedenja
- Otroci z motnjami sluha(gluhi in naglušni)
- Otroci z motnjami vida
- Gibalno ovirani otroci

Dolgotrajno bolni otroci so otroci z dolgotrajnimi oz. kroničnimi motnjami, ki jih ovirajo pri šolskem delu. Dolgotrajne bolezni so: kardiološke, gastroenterološke, alergološke, dermatološke, nevrološke bolezni. Pri večini teh obolenj naj bi zdravniki specialisti dali potrebna zdravstvena navodila učiteljem.

Kakšno je naj delo z učenci z dispraksijo pri športni vzgoji (didaktična priporočila učitelju)? Napiši vsaj tri.

- Najprej se moramo z njim pogovoriti in ga naučiti odnosa do poraza in zmage; otrok naj tekmuje sam s seboj in ne z drugimi,
- demonstracija mora biti podana preprosto in opremljena s preprostimi ter jasnimi navodili,
- tudi ta otrok naj bo včasih vodja ali tisti, ki izbira svoje vrstnike za igro,
- sošolcem naj razloži, kaj je to dispraksija ter, da so do njega potrpežljivi in spoštljivi,
- učitelj se mora pogovoriti tudi z drugimi učitelji in s tem pridobiti informacije o morebitnih drugih specifičnih težavah (disleksija, disgrafija) otroka,
- staršem otroka z dispraksijo moramo pojasniti, da je gibalna aktivnost pomembna kvaliteta življenja in jih opogumiti, da otrok ne bo izostajal ali se izogibal pouka športne vzgoje in
- otroka moramo vključiti v dopolnilni pouk, kjer z njim delamo individualno.

Napiši pet didaktično-komunikacijskih navodil za gibalno obravnavo otrok z motnjami sluha.

- Ko se prvič spoznate z gluhim/naglušnim učencem, preverite, če razume vaš govor,
- gluhemu/naglušnemu učencu ponudite asistenco drugega učenca,
- z gluhim/naglušnim govorite tako, da ste frontalno obrnjeni k njemu,
- ne korakajte in se ne premikajte ob pogovoru,
- govorite normalno glasno in se ne trudite s pretirano artikulacijo,
- ne zakrivajte ust s pričesko, roko, žvečenjem in podobnim,
 - govorec naj bo primerno osvetljen, ne pa v mraku ali izpostavljen soncu, da se opazovalcu blešči,
 - uporabljajte kratke stavke,
 - uporabljajte skromen besednjak in ne tujk,
 - ne preskakujte iz teme na temo,
 - govori naj le ena oseba in ne več hkrati,
 - uporabljajte pantomimo, demonstracijo, izrazno živahnost,
 - če oseba ne razume, ponovite ali uporabite pisalo,
 - vzemite si čas in se posvetite sogovorniku in
- na stene telovadnice pritrđite najpomembnejše znake, ki jih pri športni aktivnosti uporabljate; spodbudite tudi ostale učence, naj se jih naučijo skupaj z vami.

Kakšna je naj vadba za izboljšanje ravnotežja?

- Vaje izvajamo na gibljivih površinah ali na premikajočem se orodju, stoje ali med gibanjem,
- izvajamo ravnotežnostne skoke na prožnih podlagah,

- vaje izberemo glede na funkcijo ravnotežnega sistema in vrsto ravnotežja (statično in dinamično),
- upoštevati otrokove motorične sposobnosti, morebiten strah, ki lahko nastane pred izvedbo določenih vaj in
- zelo pomembna je zgodnja gibalna obravnava, ki jo pričnejo otroci v družinskem okolju, nadaljujejo pa v vrtci in v šoli.

Kako lahko prilagodimo okolje vadbe za slepe/slabovidne učence?

- Robove igrišč lahko označimo z izboklinami ali kontrastno barvo,
- orodja morajo biti na točno določenem mestu, da se ve, kje so,
- opozorimo na možne nevarnosti pri vadbi,
- uporabimo športne pripomočke, ki so ozvočeni ter živih kontrastnih barv (zveneča žoga) in
- pri pouku izvedemo kakšno igro slepih.